

Η ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΜΗΤΗΡ.

«'Ακουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούς μητρός σου' στί-
μων γὰρ χαρίτων ἔζη σὴ κορυφῇ, καὶ κλοῖον χρύσειον περὶ σὸ τραχήλῳ.»
Παροιμία Σολομώντος.

Ἐκδίδεται κατὰ Πέμπτην ὑπὸ Μ. Δ. Σακκοβράφου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

'Εν 'Αθήναις	δραχ. 6.
'Εν ταῖς Ἐπαρχίαις	» 7.
'Εν τῇ Ἀλλοδαπῇ	» 10.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

'Εν Ἀθήναις παρὰ τῷ Ταχυδρομείῳ.
'Εν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. ταχ. Ἐπιστάταις.
'Εν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Ταχυδρο-
μείοις καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΛΑΖΩΝ. (φαντασμένος).

Πράττε ὅ,τι πράττεις.

Εἰς χωρίον τι ὅπου κατόκει κάποιος Ἀναστάσιος δὲν ὑπῆρξε Παιδαγωγεῖον, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ στείλῃ οἰκόνειον φρον τὸν υἱόν του Ἡλίαν εἰς πλησίον τινὰ πόλιν, ὅπου ὑπῆρχε τοιοῦτον. Τὸ παιδίον τοῦτο ἦτο μὲν ἀξιόλογον, ἀλλ' εἶχε καὶ ὀλίγη ἀλαζονίαν.

Ὅτε ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς διανομῆς τῶν βραβείων, ἐστενοχώρησε τὴν μητέρα του καὶ τὰς ἀδελφάς του νὰ παρευρεθῶσι καὶ αὐτὸς εἰς τὸ σχολεῖον. « Καὶ πιστεύεις, ἀδελφέ μου, ὅτι θὰ βραβευθῆς ἠρώτησεν ἡ πρωτότοκος ἀδελφή του. »

— Τῆ ἀληθείᾳ παράδοξος ἐρώτησις! Βέβαια, θὰ βραβευθῶ, καὶ μάλιστα ὄχι μίαν φοράν!

— Εἶσαι βέβαιος περὶ τούτου; Ἐνθυμεῖσαι, Ἡλία, ὅτι μὰς ἐπέπεσε τὸ ἴδιον καὶ πέρυσι, δὲν ἠδυνήθην ὁμως νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου ἰδοῦσα τὴν ἀπάτην σου, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐντροπισθῶ καὶ ἐφέτος δημοσίως.

— Εἶμαι λοιπὸν τόσον μικρόνους, ὥστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ εἶμαι τύχῳ ἐν μικρὸν βραβεῖον! εἶπεν ὁ Ἡλίας χαμογελῶν μετὰ πικρίαν.

Τέλος πάντων ἡ ἡμέρα τῆς διανομῆς ἦλθεν, ἡ μήτηρ μετὰ τῶν δύο θυγατέρων τῆς ἐστολίσθησαν, τὸ παιδίον ἐφόρεσεν ὠραίαν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν ἔφερον ἐπίτηδες ἐκ Παρισίων δι' αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, καὶ ἐπῆραν τὸν δρόμον τῶν πρὸς τὸ οἰκοτροφεῖον χαίροντες. Ὁ δὲ πατήρ, γνωρίζων τὴν ἀλαζονίαν τοῦ υἱοῦ του, δὲν ἔχαμα δίστι δὲν ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ παιδίου.

Ἐφθασαν δὲ ἐκεῖ ἐκ τῶν πρώτων, καὶ ὁ πατήρ περιπατῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ διανομή, τὴν ἠρώτησεν, εἰ κατελάμβανε τὰ διάφορα γνωμικά, τὰ ὁποῖα ἦσαν κολλημένα εἰς τοὺς τοίχους μὲ λατινικοὺς χαρακτήρας.

« ὦ! πάτερ, ἀνίκει τοιαύτη ἐρώτησις εἰς μαθητὴν τρίτης κλάσσεως ὡς ἐμέ; »

— Λοιπὸν, ἐξήγησόν μου τοῦτο, δείξας μὲ τὸν δάκτυλον γνωμικόν τι εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν.

— Αὐτὸ θὰ εἶπῃ, πράττε ὅ,τι πράττεις, ἀλλ' εἶναι ὅλως διόλου παιδαριῶδες, ἐπρόσθεσε τὸ παιδίον μὲ ἀλαζονικὸν ὕφος, καὶ ἄς μὲ συμπαθήσῃ ὁ διδάσκαλος, ὅστις τὸ ἔγραψεν ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν τοίχον.

— Νομίζεις, τέκνον μου;

— Βέβαια, πάτερ, εἶναι ὅλως διόλου παιδαριῶδες. Πάντοτε δὲν πράττομεν ὅ,τι πράττομεν; Διὰ τοῦτο, ὅταν ἀκούω τὸν διδάσκαλον φωνάζοντα εἰς κανένα μαθητὴν, ὅστις ὀμιλεῖ, πράττε ὅ,τι πράττεις, μοῦ ἔρχεται νὰ τοῦ ἀποκριθῶ, καὶ ὅταν ὀμιλῶ, πράττω ὅ,τι πράττω.

— Δὲν ἐπέισθην ἐντελῶς, εἶπεν ὁ πατήρ.

Ἡ αἴθουσα ἦτο ἤδη γεμάτη καὶ ὁ Ἡλίας ἔλαβε θέσιν μετὰ τῶν συμμαθητῶν του. Ὅτε δὲ ἀπήγγειλαν τὰ ὀνόματα τῶν βραβευθέντων, ὁ μικρὸς ἀλαζῶν εἶχε μόνον δύο δευτερεῖα καὶ πρωτεῖον κανέν. Ὅθεν ἡ ἀδελφή του ἐδάκρυσε πάλιν, καὶ ὀλόκληρος ἡ οἰκογένεια ἐπέστρεψε σιωπῶσα εἰς τὴν οἰκίαν· τὸ δὲ ἐσπέρας ἐπανῆλθον εἰς τὴν ἐξοχήν.

Τὴν ἐπαύριον ἐπρόκειτο νὰ διανεῖμωσι τὰ βραβεῖα εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον τοῦ χωρίου, πλησίον τοῦ ὁποίου ἦτο καὶ ἡ πατρικὴ οἰκία τοῦ Ἡλία, ὅστις δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἀρνηθῆ εἰς τὸν ὀμογάλακτον ἀδελφόν του νὰ μὴ παρευρεθῆ εἰς τὴν διανομὴν ἐκείνην.

« Ἐλπίζω, Θωμᾶ, ὅτι θὰ βραβευθῆς σύ ἀντ' ἐμοῦ, τοῦ εἶπεν.

— Ἐλα δά, δὲν εἶναι λόγος αὐτός. Ἄλλοι κοπιᾶζουσι περισσώτερον ἐμοῦ. »

Ἐν τούτοις ὁ Θωμᾶς ἔλαβε τέσσαρα βραβεῖα, διὰ τὰ ὁποῖα εὐχαριστήθη παρὰ πολὺ ὁ Ἡλίας. Πρὶν δὲ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τοῦ σχολείου, στραφεὶς πρὸς τὸν πατέρα του, εἶπε.

« Φαίνεται, ὅτι τὸ νὰ στολιζῶσι τοὺς τοίχους μὲ γνωμικά εἶναι ἀσθένεια κολλητικῆ! Ἴδου πάλιν τὸ περίφημον «πράττε ὅ,τι πράττεις.» Καὶ αὐτὸ δὲ τό, «εἰς τόπος διὰ καλὸν πρᾶγμα καὶ καλὸν.

πράγμα εἰς τὸν τόπον του,» εἶναι ἀκόμη παιδαριωδέστερον τοῦ ἄλλου· ὡς ἂν καθὲν πρᾶγμα δὲν κρατῆ τῶντι ἓνα τόπον εἰς τοῦτον τὸν κόσμον ! »

Ἐν τούτοις ἂν καὶ ἦσαν διακοπαί, ὁ πατὴρ του Ἀναστάσιος ἀπῆτει ἀπ' αὐτὸν νὰ ἐργάζεται τρεῖς ὥρας καθ' ἑκάστην, καὶ ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος νὰ τοῦ διορθῶνῃ τὰ θέματά του.

Ἦδη ἔμελλον νὰ ἐτοιμασθῶσι διὰ τὴν ἀλγεῖαν, καὶ ὁ κύριος Ἀναστάσιος ἐμβύηκεν ἀθορύβως εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ υἱοῦ του, νομίζων ὅτι εἶχε τελειωμένον τὸ θέμα του. Τὸ τετράδιον ἦτο ἐνώπιον τοῦ παιδίου, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἔκειτο μία γραμματικὴ καὶ ἓν ἄλλο βιβλίον περιέχον Λατινικὰ μαθήματα διὰ τοὺς ἀρχαίους· τὸ δὲ κονδύλιον ἔμενεν ἐρριμένον ἐπὶ τῆς ἀγράφου σχεδὸν σελίδος. Ὁ Ἡλίας, ἀκουμβημένος ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ προσηλωμένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ πλησίον κήπου δὲν ἐσάλευσεν. Ὁ πατὴρ του ἐνόμισεν ὅτι ἐκοιμᾶτο· ἀλλ' αἰφνης τὸ παιδίον ἐκτεῖναν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἔσυρε μὲ τὴν δεξιὰν τὸ σκανδάλιον τοῦ τουφεκίου καὶ ἀμέσως ἠκούσθη, « Πάμ! πάμ! »

Πτηνὸν δὲ τι καθήμενον εἰς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον ἐπέταξε τρομασμένον.

Πράττε ὅτι, πράττεις, εἶπεν ὁ πατὴρ μὲ χαμηλὴν φωνήν.

Ὁ Ἡλίας ἀνασκιρτήσας ἐστράφη τεθορυδημένος.

Τώρα καταλαμβάνεις, υἱέ μου, τὸ γνωμικὸν τοῦτο ;

— Νομίζω, πάτερ, ἐψιθύρισε τὸ παιδίον κατακόκκινον ὡς μήκων (παπαρούνα).

— Ἄς ἴδωμεν, πῶς τὸ ἐννοεῖς ;

— Εὐρίσκομαι ἐδῶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέμα μου, καὶ ἀντὶ νὰ ἐνασχολῶμαι εἰς αὐτό, παρατηρῶ τὰ πετῶντα πτηνά· ὅθεν δὲν πράττω ὅ,τι πράττω, διότι ἐνῶ πρέπει νὰ γράφω ἔχω τὸν νοῦν μου εἰς ἄλλο πρᾶγμα.

— Ἠξέυρεις λοιπόν, διατί δὲν ἔλαβες βραβεῖον, ἂν καὶ ἦσαι νοήμων ;

— Ναι, πάτερ· διότι τῶντι ποτὲ δὲν ἔπραξα ὅ,τι ἔπραττον.

— Καὶ διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἔλθῃς μαζί μας εἰς τὴν ἀλγεῖαν, διότι δὲν ἔγραψας τὸ θέμα σου.

Τὸ μάθημα τὸ ὁποῖον τοῦ ἔδωκεν ὁ πατὴρ δὲν ἀπέβη ἀτελεσφόρητον· διότι ὁ Ἡλίας εἰργάζετο ἔκτοτε μὲ περισσοτέραν προθυμίαν, τὸ ὁποῖον ἐπηύξησε τὴν ἀξίαν τῶν διασκεδάσεων, τὰς ὁποίας ἀπῆλαυεν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἐκαμμον μακροὺς καὶ ὠραίους περιπάτους. Ὅτε δὲ ἐπέστρεψάν ποτε ἀπὸ μίαν τῶν ἐκδρομῶν ἐκείνων, ἡ νεώτερα ἀδελφὴ τοῦ Ἡλίας ἦτο φορτωμένη ἀπὸ κλάδους καὶ ἄνθη παντὸς εἶδους. Ἐγέμισεν ἀπ' αὐτὰ τὴν αἰθουσαν, καὶ ἔβαλεν εἰς ὅλα τὰ ἔπιπλα ὡς καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς τάπητας, ὥστε δὲν εἶχον τόπον νὰ πατήσωσι.

Εἰς τόπος διὰ καθὲν πρᾶγμα καὶ καθὲν πρᾶγμα εἰς τὸν τόπον του, τῆς ἐφώναξεν ὁ Ἡλίας μὲ σοβαρὸν ἐμπαιγμὸν.

Ταῦτα εἰπὼν ἐσῆκωσε τὰ ὄμματά του καὶ ἀπήντησε τὸ βλέμμα τοῦ πατρός του προσηλωμένον ἐπάνω του, θέλων διὰ τούτου μόνον νὰ τοῦ ὑποδείξῃ, ὅτι ταχέως ἐλησμόνησε τὴν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν ἔπαθεν. Ἀλλ' ἐννοήσας εὐθύς τὸ λάθος του, εἶπεν·

« Ἄ! ἀγαπητέ μου πάτερ, μὴ μοῦ ἐνθυμήζητε τὴν ἀνοήτόν μου ἐκείνην ἀλαζονίαν ! Τώρα καταλαμβάνω τί ἀξίζουσι τὰ γνωμικά, τὰ ὁποῖα ἐξήγγουν πρότερον ὅπως μοῦ ἦτο συμφέρον διὰ τὴν ὀκνηρίαν μου, καὶ ἀναγνώριζω τὸ λάθος μου. »

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΦΕ.

Δὲν ἠξέυρω ἂν σὰς ἤλθῃ ποτε εἰς τὸν νοῦν, ὦ φίλοι παῖδες, νὰ ἐρωτήσητε τί πρᾶγμα εἶναι ὁ καφές, τὸν ὁποῖον καὶ σεῖς καὶ ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει τὴν σήμερον, καὶ ἂν ἦτο γνωστὸς καὶ εἰς τοὺς προπάτορας ἡμῶν Ἑλλήνας, ἢ εἰς τοὺς ἀρχαίους Ῥωμαίους, ἢ καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλαιῦ κόσμου.

Σὰς λέγω λοιπόν, ὅτι εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους δὲν ἦτο γνωστὸς ὁ καφές, καὶ μετὰ Χριστὸν δὲ ἦτο ἄγνωστος 1500 περίπου ἔτη, καὶ μόλις κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἤρχισαν νὰ τὸν μεταχειρίζονται εἰς

τὴν Ἀνατολήν. Περί δὲ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτοῦ διηγοῦνται πολλά. Καί τινες μὲν λέγουσιν, ὅτι τὸν καφὲν ἀνεκάλυψεν ἠγούμενος μοναστηρίου τινός, εἰδοποιηθεὶς ἀπὸ ἓνα Ἄραβι ποιμένα αἰγῶν ἢ φύλακα καμήλων, ὅτι ἐνίοτε τὰ ζῶα ταῦτα ἦσαν ἐξυπνα καὶ ἐπήδων ὅλην τὴν νύκτα, ἀφοῦ ἔτρωγον τὸν καφέν. Ὁ ἠγούμενος οὗτος ἔβρασε καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς καλογήρους του νὰ πῶσιν ἀπ' αὐτὸν διὰ νὰ μὴ νυστάξωσιν, ὅταν προσεύχωνται τὴν νύκτα, καὶ τοιοῦτο-τρόπως ἐγένετο γνωστὸς ὁ καφές. Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τοῦ καφὲ χρεωστεῖται εἰς ἓνα μουφτήν, δηλαδὴ ἀρχιδιδάσκαλον Μωαμεθανὸν καὶ δικαστήν, ὅστις διὰ νὰ προσεύχεται περισσοτέραν ὥραν ἀπὸ τοὺς λοιποὺς θεοβίβας ἔκαμε τὴν δοκιμὴν τοῦ καφὲ καὶ ἐπέτυχε τὸν σκοπὸν του. Ἐπὶ τέλους ἀναφέρουσιν, ὅτι κατὰ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος δηλ. 1500 ἔτη μ. Χ. κάποιος Γεμμαρεδδίν, ταξιδεύων εἰς τὴν Περσίαν ἀπήντησεν ἐκεῖ συμπατριώτας του, οἱ ὅποιοι ἔπινον τὸ ποτὸν τοῦτο καὶ τὸ ἐγκωμιάζον· ἐπιστρέψας δὲ εἰς τὴν πατρίδα του Ἀδάνην, ἐμπορικὴν πόλιν τῆς Ἀραβίας, ἠθέλησε, καὶ πῶν καφὲν ἔθεραπευθη. Ἐκτοτε ἤρχισε νὰ κοινοποιῆται τὸ ποτὸν τοῦτο εἰς τὴν Ἀδάνην· ἐκεῖθεν δὲ μετεφέρθη εἰς τὴν Μέκκην· ἐκ δὲ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας εἰς τὸ Κάϊρον, τὴν πρωτεύουσαν τῆς Αἰγύπτου καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη ὁμως τὸ πρᾶγμα, οἱ Ἄραβες φαίνονται, ὅτι ἐγνώριζον πρῶτοι τὸν καφέν. Πολλὰκι οἱ Σουλτάνοι τὸν ἐμποδίσαν, ἄλλοι δὲ ἐπέτρεψαν τὴν χρῆσιν τοῦ καφὲ· ἐπὶ τέλους ὁμως ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκοινοποιήθη.

Διὰ νὰ διαδοῖ ὁμως καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην παρῆλθον περισσότερα τῶν ἑκατὸν ἐτῶν. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι πρῶτην φοράν ἔφερον καφέν εἰς τὴν Βενετιάν κατὰ τὸ 1615, εἰς τὴν Μασσαλίαν κατὰ τὸ 1634 καὶ εἰς τὰ Παρίσια κατὰ τὸ 1637. Ἄλλ' ὁ ἐν Παρίσιος πρέσβυς Μωάμεθ τοῦ δ' ὀνομαζόμενος Σολιμάν Ἀγᾶς ἐγένετο ἀφορμὴ εἰς τὴν γενικὴν διάδοσιν τοῦ καφὲ κατὰ τὸ 1669. Οἱ ἰατροὶ ἐμπόδιζον κατ' ἀρχὰς τὸ ποτὸν τοῦτο ὡς πολὺ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν υγίαν, τὴν σήμερον ὁμως ἐγένετο τόσον κοινόν, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ ποιμένες τῶν ὄρεων πίνουσιν αὐτό.

Περί τῆς ιδιότητος τοῦ καφὲ καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ φυ-
 ἴ, ἐκ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ καφές θέλω σᾶς εἶπει κατόπιν.

Η ΖΟΥΜΑ, Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΗΣ ΚΙΝΝΑΣ.

Κεφάλαιον δ'.

Ἀφοῦ συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ ἡ Ζουμά ρίπτουσα τὴν σκό-
 πον εἰς τὸ ποτὸν τῆς κομῆσεως, διεδόθη παρευθὺς ἡ εἶδη-
 ρα εἰς τὸ παλάτιον καὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι αὐτὴ ἤθε-
 λε νὰ φαρμακεύσῃ τὴν ἀντιβασίλισσαν. Τὴν ἰδίαν δὲ ἐσπέ-
 ρισαν συλληφθεῖσα παρεδόθη εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ ὠδηγήθη εἰς
 τὴν φυλακὰς. Τοῦτο μαθὼν ὁ σύζυγός της Μιρβάν ἐσπευσε
 εἰς ἐπιταμίωσιν τὸν Ἀζάν καὶ Θαμίρ, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπεν·
 ἔχετε εἰς χειράς σας τὸν υἱόν μου· τοῦλάχιστον ὑποσχέ-
 σθε μὲν, ὅτι ἂν φυλάξωμεν πιστῶς τὸ μυστικὸν θὰ ἀπο-
 λύσθε εἰς τὸν πατέρα μου τὸ τέκνον μου μετὰ τὸν θάνα-
 τόν μου.—Σᾶς τὸ ὑποσχόμεθα, ἀπεκρίθη ὁ Ἀζάν, ἀλλὰ δὲν
 ἐπιτρέψω, ὅτι ἡ ἐλάχιστη ἀδικησίαις ἤθελε τοῦ ἐπιφέρει τὸν
 θάνατον.—«Ἐξεύρομεν ν' ἀποθάνωμεν,» ἀπεκρίθη ὁ Μιρβάν.

Ταῦτα εἰπὼν ἀπέβη τὸν θηριώδη Ἰνδόν, καὶ μετέβη οἰκειο-
 τῶς εἰς τὸ δεσμοτήριον. Εἶχε μαντεύσει τὸν σκοπὸν τῆς
 Ζουμάς, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν δικαιολογήσῃ ἐνώπιον
 τοῦ ἀντιβασιλέως, ἐκτὸς ἐὰν παρέδιδε τὸ τέκνον του εἰς τὴν
 ἐξουσίαν τοῦ βαρβάρου Ἀζάν· δι' ὃ καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀποθάνῃ
 μετὰ τῆς δυστυχῆς γυναικὸς του.

Περί τὰ ἐξημερώματα τῆς ἄλλης ἡμέρας τὸ συμβούλιον
 συνεθροίσθη διὰ νὰ ἐξετάσῃ καὶ κρίνῃ τὸν Μιρβάν καὶ τὴν
 Ζουμάν. Ἦνοιξαν λοιπὸν τὰς θύρας τοῦ ἀκροατηρίου καὶ εἶδο-
 ῦντο εἰς τοὺς Ἰνδοὺς, ὅτι τοῖς ἤτο συγχερημένον νὰ πα-
 ρεβῶσι, καὶ συνέφευσε πλῆθος πολὺ ἐξ αὐτῶν μετὰ τῶν

κρυζίων ἀρχηγῶν των Σιμέω, Ἄζαν καὶ Θαμίρ. Ἄφοῦ δὲ ἐφαρον καὶ τοὺς δύο ἀτυχεῖς συζύγους ἀλυσοδεμένους, ἡ Ζουμά παρατηρήσασα τότε τὸν Μιρβάν ἀνέκραξε μὲ παραφορὰν « Αὐτὸς δὲν εἶναι διόλου ἐνοχος, δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν πράξιν μου, ἠγνοεῖ τὸν σκοπὸν μου. » — Σιώπα, Ζουμά, δεκοψεν ὁ Μιρβάν, ὁ θάνατός σου εἶναι ἀφευκτος, δύνασαι ὑπερασπισθῆς τὴν ζωὴν μου; Δὲν κατηγοροῦμαι παντελῶς ἀλλ' ἦλθον νὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ. Ζουμά, ἄς ἀποθάνωμεν γενναίως, καὶ τὸ τέκνον ἡμῶν θὰ ζήσῃ. »

Ἡ Ζουμά ἐνόησασα τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τῶν λόγων τούτων δὲν ἀπεκρίθη καὶ ἐβυθίσθη εἰς δάκρυα. Ἡ δὲ ἀνάκρισις ἤρχισεν.

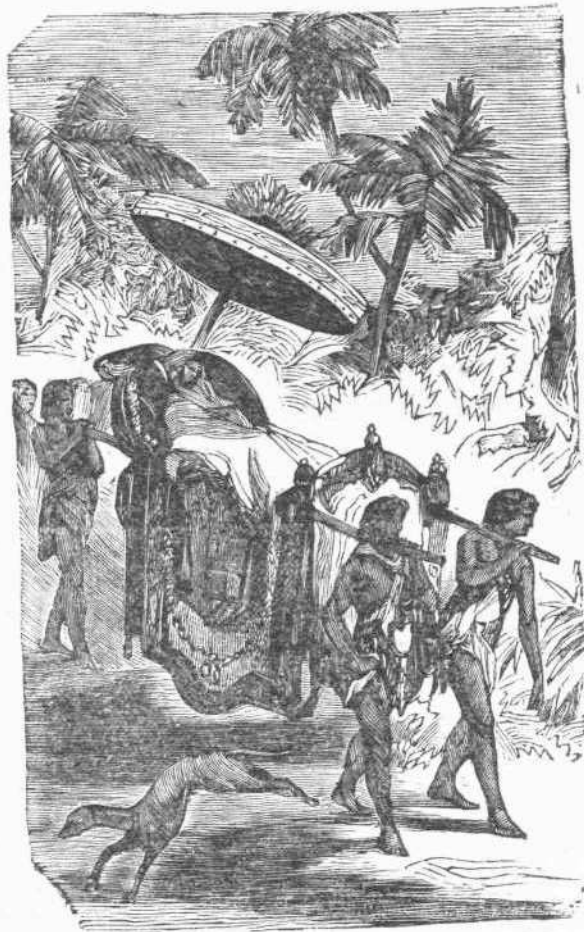
Ἡ Ζουμά δὲν ἠδυνήθη ν' ἀρνηθῆ τὴν πράξιν, τῆς ὁποίας μάρτυρες ἦσαν ἡ Βεατρίς καὶ ὁ ἀντιβασιλεύς. Τὴν ἠρώτησαν δὲ παρὰ τίνας εἶχε λάβει τὴν σκόνιν, τὴν ὁποίαν ἐβύθισεν εἰς τὸ ποτόν. « ἀπὸ ἐμὲ τὴν ἔλαβεν, » εἶπεν ὁ Μιρβάν.

Ἡ Ζουμά ἠρνήθη τοῦτο, βεβαιούσα καὶ πάλιν, ὅτι ὁ Μιρβάν ἐντελῶς ἠγνοεῖ τὸν σκοπὸν τῆς. « Καὶ τίς ἦτο ὁ σκοπὸς οὗτος; » τὴν ἠρώτησαν. —

— Ὅχι διὰ νὰ φαρμακεύσω τὴν ἀντιβασιλίссαν.

— Διατί λοιπὸν μετεχειρίσθης τὴν σκόνιν ταύτην; Μήπως διὰ νὰ τὴν θεραπεύσης; »

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ Ζουμά ἀνεσκήρτησεν αἰὲν οὐ φθαλμῆ τῆς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπήντησεν τοὺς οὐ φθαλμοὺς τοῦ σκληροῦ Ἄζαν, τοῦ ὁποίου τὸ φοβερὸν βλέμμα τὴν κατετρόμαξεν ἐνόμιζεν ἡ δυστυχῆς, ὅτι τὸν ἐβλάπτει σφάζοντα τὸ τέκνον τῆς. « Ὅχι, ὄχι, » εἶπεν αὕτη, μὲ ὑπερπαραλογισμένον, ὄχι δὲν γνωρίζω κανὲν θεραπευτικὸν ἱατρικόν. — Ἦτο λοιπὸν δηλητήριον; Τὸ ὁμολογεῖς. — Δὲν ὁμολογῶ τίποτε. — Ἄλλ' ἀποκρίθητι λοιπὸν; — Δὲν δύναμαι νὰ λαλήσω περισσότερον. »

Ὁ δὲ ἱατρός τῆς κομῆσης ἐμφανισθεὶς ἀνεκρίθη καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀσθένεια τῆς ἀντιβασιλίссας ἀντεστάθη εἰς τὰ δραστηριώτερα ἱατρικὰ καὶ συνωδεύθη μὲ συμπτώματα παραδοξότατα, αὐτὸς δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ συλλάβῃ ὑπο-

ψίας· ὅτι ἐπειδὴ ἡ πράξις τῆς Ζουμάς δὲν ἄφηκε καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ κακοῦ σκοποῦ τῆς, τὸν ἐνίσχυεν εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ διεστραμμένη αὐτῆ δουλὴ εἶχε φαρμακεύσει τὴν ἀντιβασιλίσαν μὲ δηλητηρίον ἐπιφέρων βραδέως τὸν θάνατον· καὶ ὅτι κατόπιν ἐμποδισθεῖσα ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀντιβασιλίσης, καὶ φοβουμένη μήπως ἡ νεκρὰ ἡλικία τῆς ἀσθενοῦς, καὶ αἱ πρὸς αὐτὴν περιποιήσεις ἤθελον ματαιώσῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δηλητηρίου, τὸ ὅποιον ἐδόθη εἰς μικρὰν ποσότητα, ἤθελον νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἐγκλημα τῆς διὰ μεγαλειτέρας δόσεως. Εἰς τὴν μαρτυρίαν ταύτην τοῦ ἱατροῦ, οἱ δικασταὶ ἀνετριχίσασαν ἀπὸ φρίκης, καὶ σχεδὸν παρευθὺς συσκεθέντες κατεδίκασαν τοὺς δύο συζύγους, (ὡς ἐνόχους καὶ ὁμολογήσαντας τὸ ἐγκλημα τῆς δηλητηριάσεως) νὰ καῶσι τὴν ἰδίαν ἡμέραν περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς πυρὰν. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀκούσας ὁ Μιρβάν, ἔδειξεν ἠρωϊκὴν σταθερότητα. Ἡ δὲ Ζουμά πεσοῦσα εἰς τοὺς πόδας του εἶπεν, ἐγὼ ἔγιναι αἰτία τῆς ἀπωλείας σου, ἰδοὺ τὸ μόνον μου ἐγκλημα· ὦ! συγχώρησόν με! . . . Ἔλα, ἀπεκρίθη ὁ Μιρβάν, μόνον τὴν βαρβαρότητα τῶν δικαστῶν μας ἄς αἰτιώμεθα! ὑπομονή, Ζουμά, οἱ τύραννοι οἱ ὅποιοι μᾶς καταδικάζουσι, μᾶς ἐλευθερώνουσι ἀπὸ φρικτὸν ζυγόν· μετὰ τινος ὥρας δὲν θέλομεν εἶσθαι πλέον δούλοι! »

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐμαλάκυναν τὴν σκληρὰν καρδίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀζάν, ὅστις ἀνέκραξε· « Μιρβάν ἔσω ἤσυχος διὰ τὸν υἱόν σου· θὰ μοῦ ᾔῃαι ἀγαπητότερος παρὰ ἐάν ἦτο ἰδικός μου. »

Ἡ ὥρα ἦτο ἐνάτη πρὸ μεσημβρίας, ὅτε ἐδόθησαν αἱ προσταγαὶ διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ πυρὰ.

Ἡ ἀντιβασιλίσα ἔπνεεν, ὡς εἶπομεν, τὰ λοιπὰ· ὁ ἱατρὸς εἶπεν εἰς τὸν ἀντιβασιλέα, ὅτι δὲν εἶχε πλέον ἐλπίδα

ζωῆς, ὅτι ἦτο ἀδύνατον εἰς αὐτὴν νὰ ὑποφέρῃ ἀκόμη δύο ἢ τρεῖς ἐφόδους παροξυσμοῦ, καὶ ὅτι ἐντὸς ἕξ ἢ ἑπτὰ ἡμερῶν δὲν ἤθελον ὑπάρχει πλέον. Ὁ κόμης ἀπελπισθεὶς πλέον ἐντελῶς, ὡς καὶ ἡ Βεατρίς, δὲν ἠδύνατο νὰ συλλογισθῇ περὶ ἐπιεικείας· μάλιστα δὲ βλέπων τὴν Ζουμάν, ὡς τὸ πλέον ἀποτρόπαιον τέρας, τὸ ὅποιον ἐγέννησεν ἡ φύσις, δὲν ἠθάνετο καμμίαν συμπάθειαν δι' αὐτὴν. Ἐπρόσταξε μόνον νὰ δοῖ ἡ χάρις εἰς τὸν Μιρβάν, ἐάν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ εὐκρινῶς τὸ ἐγκλημα του.

« Εἶπατε εἰς τὸν ἀντιβασιλέα, ἀπεκρίθη ὁ Μιρβάν, ὅτι ἔως οὗ δὲν μοῦ ὑποσχεθῶσι τὴν ζωὴν τῆς Ζουμάς, οὐδὲ λέγειν περιπλέον ἄς μὴ προσμένωσιν ἀπὸ ἐμέ. »

Ὁ ἀντιβασιλεὺς δὲν ἤθελον νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν Λίμαν, ἐνῶ διήρκει ἡ ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ἀποφάσεως. Ἀνεχώρησε λοιπὸν εἰς μίαν ἐξοχικὴν οἰκίαν, ἀπέχουσαν μακρὰν τῆς πόλεως ἡμίσειαν λεύγαν, σκοπεύων νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν νικτα.

Εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ δυστυχοῦς Ξιμέω ἀνέβαινον ἀπειρα στέδια, ἔλα πρὸς διάσωσιν τῆς Ζουμάς καὶ τοῦ Μιρβάν ἀποδέλοντα· ἤθελον εὐχαρίστως νὰ συναθροίσῃ τοὺς φίλους αὐτοῦ, ἀλλὰ καθ' ὄλην ἐκείνην τὴν πρωΐαν οἱ Ἴνδοι τόσοσιν πολὺ ἐπαρφυλάττοντο, ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς, ὥστε τοῦ ἦτο ἀδύνατον καὶ μὲ αὐτὸν τὸν Ἀζάν καὶ τὸν Θαμίρ νὰ συλλαλήσῃ ἐν τῷ κρυπτῷ. Μετ' ὀλίγον προκήρυξις ἐκοινοποιήθη, ὅτι οἱ οἱ Ἴνδοι τῆς Λίμας νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς. Ἐπομένως αὐτοὶ μὲν ἦσαν ἄσπλοι, ἡ δὲ Ἰσπανικὴ φρουρὰ διαπλασιασθεῖσα παρετάχθη ὀλόγουρα εἰς τὴν πυρὰν· ἐκτὸς δὲ τούτου δικόσιοι στρατιῶται ἐπρόκειτο νὰ συνοδεύωσι τὰ δυστυχῆ θύματα. Ὄθεν ἔπρεπεν ὁ Ξιμέω νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην, καὶ ἀπεφάσισεν εἰς τὸ βιά-

θος τῆς καρδίας του νὰ εἰσπηδήσῃ εἰς τὴν πυρὰν μετὰ τὰ τέκνων του.

Ἐνῷ δὲ ὁλόκληρος ἡ πόλις κατατρομασμένη ἐπρόσμεν τὸ θλιβερὸν τοῦτο θέαμα, ἡ ἀντιβασιλίςσα μὴ γνωρίζουσα τὸ λυπηρὸν τοῦτο συμβάν, εὐρίσκετο εἰς τὴν κλίνην τῆς σθενεστερά^ῃ καὶ πύργουσα περισσότερον παρὰ ἄλλοτε. Ἐπεὶ δὲ ἡ κίνησις ὄλων ἐκείνων, οἵτινες τὴν περιεστοίχιζον ἢ ἔκτακτος ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τῆς πρωΐας, συνέλαβεν ὑπόψιν καὶ εἶπεν εἰς τὴν Βεατρίδα, ὅτι κατὶ τῆς ἔκρυπτον. Ἡ δὲ Βεατρίς συγχάκις ἐξήρχετο τοῦ δωματίου τῆς ἀντιβασιλίςσας διὰ νὰ κλαύσῃ ἐλευθέρως. Τότε ἡ κόμησσα εὐροῦσα καὶ ἠρώτησε μὲ τόνον φωνῆς μίαν τῶν γυναικῶν τῆς τόσον προστακτικῶς τῆς εἶπε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ὡς ἐκείνη ἐφάνέρωσε τὰ πάντα προσθέτουσα, ὅτι ἡ Ζουμά καὶ Μιρβάν, ὅχι μόνον ἠρνήθησαν τὸ ἐγκλημά των, ἀλλὰ ἠὲ ὑπερηφανεύοντο δι' αὐτό. Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἡ κόμησσα ἐφοβήθη εἰπεῖν. ὦ πολυεὐσπλαγχνε Θεέ! τώρα σὲ ἐπικαλοῦμαι μὲ περισσότεραν θερμότητα! »

Παρειὺς ἐζήτησε νὰ τῆς φέρωσιν ἐν φορεῖον ἀνοικτόν τῶ μεταξὺ δὲ τούτῳ βοηθουμένη ἀπὸ τὰς γυναικῶν τῆς ἐκείνη, ἐφόρεσε φόρεμα μακρὸν ἀπὸ μουσελίνας, καὶ μὴ ἀνοίγουσα οὔτε τοὺς θρήνουσ, οὔτε τὰς κραυγὰς τῶν Ἰσπανίδων καὶ τῆς Βεατρίδος, ἡ ὁποία ἔτρεξεν εὐθύς, ἐξηπλώθη εἰς τὸ φορεῖον, τὸ ὁποῖον ἐβάσταζον τέσσαρες δοῦλοι· πέμπτος δὲ ἐκράτει ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τῆς μέγα ἀνθήλιον (ὀμπρέλα) ἀπὸ λεπτῶν μεταξωτόν, ὀνομαζόμενον ταφτάν· ὅπου ἀπὸ πλαγιασμένη καὶ μὲ τὸ πρόσωπον σκεπασμένον μὲ λευκὸν κάλυμμα ἐπρόσταξε νὰ τὴν μετεφέρωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς πυρᾶς. (ἔπεται τὸ τέλος.)

Η ΑΛΙΕΙΑ. (τὸ ὄψαρευμα.)

Ἐίπομεν προηγουμένως ὅτι ὅλοι ἐρρίψαν τὰ δύκτια καὶ ἀνέμενον προσεκτικοὶ καὶ σιωπηλοί.

Μόνον ὁ Βασίλειος μὴ θελήσας νὰ ἀλιεύσῃ, ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς τὴν χλόην πλησίον τῆς μητρὸς του, καὶ ἐθεώρει τοὺς ἀδελφούς του, οἵτινες ἦσαν ἀκίνητοι· ἐθεώρει δὲ καὶ τὸν ποταμόν, ὁ ὁποῖος ἐρρέεν ἠρόγως, καὶ τοῦ ὁποῖου τὰ ἐλαφρὰ κύματα ἔλαμπον καὶ ἀντεναεῖαντο ὡς μικραὶ φλόγες. Ἐθεώρει ὡσαύτως εἰς τὰ διαφανῆ αὐτοῦ ὕδατα τὰ ὄψαράκια, τὰ ὁποῖα οὐδόλως ὑποπτεύοντα, ἀνέβαινον ἔως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ὡς διὰ νὰ εὐχαριστηθῶσι βλέποντα τὸν ἥλιον.

« Τὰ ὄψαράκια ταῦτα δὲν σοῦ ἐνθυμίζουσι κατὶ τι; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ τὸν Βασίλειον δὲν ἀνέγνωσάς ποτε τίποτε; . . . δὲν εἶδε κανεὶς ποτε οὔτε ἔγραψεν ὅ,τι βλέπεις τώρα; . . . » Ὁ Βασίλειος ἐσυλλογίσθη . . . ἔπειτα, ἔξαφνα— « ὦ! ναί, μήτηρ, εἶπεν ὑπάρχει ἐν ποίημα, αὐτὸ τὸ ποίημα, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀναγινώσκῃς, ἠξιώρεις καλὰ! . . . ἀναφέρει περὶ μικρῶν ὄψαρίων. »

Ἴδου, ἐνθυμοῦμαι μερικοὺς στίχους.

Τί εὐχάριστον νὰ βλέπῃς στὰ διαφανῆ νερὰ

Πλήθος ἄπειρον ψαράκια· γιὰ νὰ σείουν τὴν οὐρά.

Νὰ δαγκάνουν ἐν τὸ ἄλλο, κυνηγῶνται μὲ χαρὰ,

Ὅλ' ὁμοῦ νὰ κολυμβῶσι μέσ' ἐστὰ κυανὰ νερὰ.

Καὶ ν' ἀνοίγουν καὶ νὰ κλείουν βάρθωνα τῶν ἀργυρούς,

Καὶ ν' ἀσθμαίνουσι τὰ καυμένα ἀπ' τοὺς κόπους τοὺς πολλούς.

Πέραν δὲ μακρὰν εἰς τὴν λέμβον ὁ ψαράς τὰ κυνηγεῖ,

Κρύπτονται εἰς τὰ χορταράκια νὰ γλυτώσουν τὴν ζωῆ.

Οἱ στίχοι οὗτοι εἶναι κατάλληλοι, καὶ ἤθελέ τις εἰπεῖ ὅτι . . . πᾶτερ, εἶπεν ἡ Ἀγλαΐα μὲ ὑπόκωφον συγκίνησιν, καὶ κρατοῦσα τὴν φωνὴν τῆς διὰ νὰ μὴ κάμῃ θόρυβον· πᾶτερ, τὸ ἄγκυτρον τῆς ὀρμῆς μου ἐχώθη βαθεῖα εἰς τὸ νερόν, καὶ ἰδοὺ ὁ μικρὸς φελὸς, ὅστις κινεῖται μόνος του! . . .

— Κανὲν ὄψαριον θὰ ἐδάγκασε τὸ ἄγκυστρον, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ· ἀνάσυρον τὴν ὄρμιάν.

Ἡ Ἀγλαΐα ἀνέσυρε τὴν ὄρμιάν της καὶ εἶδε κρεμασμένον ἐν ὄψαράκιον, τὸ ὅποιον ἐσπάραζε.

« Διατί σπαράζει τοιοῦτοτρόπως; ἠρώτησε τὸ κοράσιον, μήπως ὑποφέρει; »

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, διότι τὸ ἐκέντρωσε τὸ ἄγκυστρον.

— Δὲν θὰ ὄψαρεῦσαι πλέον, ἐπανελάβε τὸ κοράσιον, τοῦτο μοὶ προξενεὶ λύπην!

— Τώρα ἐμπορεῖς ν' ἀναπαυθῆς, εἶπεν ὁ Βασίλειος περιπαίζων τὴν ἀδελφὴν του· ἕκαμες δὲ ἐν περίφημον κυνήγι· τοῦλάχιστον εἶναι ὡς μία μορϋνα.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ πατήρ, εἶναι κωθιὸς καὶ ὁ κωθιὸς δὲν εἶναι ἄσχημον κυνήγι· διότι ἂν ἦναι μικρότατον ὄψαριον, ἔχει ὅμως ἐλαφρότατον φαγητόν.

— Κωθιὸς, εἶπεν ὁ Βασίλειος, ποτὲ δὲν εἶδον εἰς τὸν ἅγιον Βάσταν νὰ ὄψαρεῦσαι κωθιούς.

— Τὸ πιστεύω, εἶπεν ὁ πατήρ· τὰ ὄψαρια τοῦ γλυκέως νεροῦ δὲν ὄψαρεύονται σχεδὸν εἰς τὴν θάλασσαν, οὔτε τὰ ὄψαρια τῆς θαλάσσης εἰς τὸ γλυκὺ νερόν.

— Τί εἶναι τὸ γλυκὺ νερόν, πάτερ; ἠρώτησεν ὁ Λουδοβίκος· μήπως ἔχῃ ζάχαριν;

Ὁ Βασίλειος ἐξέσπασεν εἰς τοιοῦτον γέλωτα, ὥστε κατεθορύβησε τὸν ἀδελφόν του· ἀλλ' ὁ πατήρ τοῦ εἶπε.

« Περιπαίζεις τοὺς ἀδελφούς σου, Βασίλειε· καὶ ὅμως δὲν εἶναι παράξενον νὰ μὴ γνωρίζῃ τις ὅ,τι δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ μάθῃ καθὼς σύ. »

— Λυποῦμαι! ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— Τότε εἶπε εἰς αὐτοὺς ὅ,τι ἐπιθυμοῦσι νὰ μάθωσι· θὰ τοὺς ἦσαι ὠφέλιμος· τοῦτο θὰ διασκεδάσῃ τὴν λύπην σου, καὶ εἶναι καλύτερον τοῦτο παρὰ νὰ τοὺς περιπαίζῃς.

— Ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω τί εἶναι γλυκὺ νερόν· ἤξεύρω μόνον, ὅτι τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης εἶναι ἄλμυρόν.

— Λοιπὸν δι' αὐτὸ τοῦτο, ἐπανελάβεν ὁ πατήρ, διότι τὰ νερὰ τῶν ποταμῶν δὲν εἶναι ἄλμυρά, ὀνομάζονται γλυκέα.

— Πάτερ! ἀνέκραξεν ὁ Ἐρρίκος, ἰδοὺ κατὶ τι τραβᾷ τὴν ὄρμιάν μου! ὦ! ἔλα λοιπὸν νὰ με βοηθήσῃς, τραβᾷ πολὺ δυνατὰ.

— Τώρα ὅμως, εἶπεν ὁ πατήρ ἀνασύρων τὴν ὄρμιάν, τοῦτο πρέπει νὰ ἀξίξῃ τὸν κόπον! καὶ ἀνέσυρε τὴν ὄρμιάν ἕως ἐπάνω, ἔπειτα ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ νερόν ἐν μέγα ὄψαριον.

— Εἶναι κυπρίνος (σαζάνι) ἀνέκραξεν ὁ Ἐρρίκος. Τὸν γνωρίζω! εἶδον τοιοῦτους εἰς τὸ μαγειρεῖον! ὦ! ἐπρόσθεσεν, ἐνῶ ὁ πατήρ ἀφήρει τὸ ἄγκυστρον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ κυπρίνου, ἰδοὺ καὶ ζῶα, τὰ ὅποια ζῶσι πολὺ! Τὰ λοιπὰ ὄψαρια ἀποθνήσκουσιν εὐθύς, ἀφοῦ τὰ ἐκβάλωσιν ἀπὸ τὸ ὕδωρ, ἐνῶ προχθὲς εἶς κυπρίνος ἐπίδα ἀκόμη καὶ ἀφοῦ κατεκομματιάσθη.

— Ἐπρεπε τοῦλάχιστον, εἶπεν ἡ μήτηρ, νὰ ἀφήσωσι τὰ δυστυχηῖ ζῶα ν' ἀποθάνωσι διὰ μιᾶς, παρὰ νὰ βασανίζωνται τοιοῦτοτρόπως.

— Αὐτὸ ἔλεγον καὶ ἐγὼ εἰς τὴν τροφόν· ἀλλ' αὐτὴ μ' ἀπεκρίθη, ὅτι τὸ ὄψαριον ἦτο καλλίτερον ψημένον εὐθύς ἀφοῦ ἐκβῆ ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

— Ἄρκει, εἶπεν ἡ μήτηρ, νὰ ἦναι νωπὸν διὰ νὰ ἦναι καλόν· καὶ ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ φρονεῦμεν τὰ ζῶα διὰ νὰ τρεφώμεθα, εἶναι ὅμως σκληρόν νὰ τὰ βασανίζωμεν διὰ νὰ εὐχαριστῶμεν τὴν λαιμαργίαν μας.

— Διατί λοιπὸν τὰ ὄψαρια ἀποθνήσκουσιν εὐθύς ἀφοῦ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τὸ ὕδωρ, ἠρώτησεν ἡ Ἰουλία, ἐνῶ ἀπεναντίας ἡμεῖς ἀποθνήσκωμεν, ὅταν πίπτωμεν εἰς τὸ ὕδωρ;

— Διότι, εἶπεν ὁ πατήρ, δὲν δύνανται ν' ἀναπνεύσωσι τὸν ἀέρα ἄλλως, παρὰ διὰ τοῦ ὕδατος, ἐνῶ ἡμεῖς, πρέπει ν' ἀναπνεύωμεν καθαρόν τὸν ἀέρα.

— Καὶ μήπως ἀναπνεύωσι καὶ τὰ ὄψαρια;

— ὦ! βέβαια.

— Πῶς! ἔχουσι καὶ αὐτὰ πνεύμονας ὡς καὶ ἡμεῖς;

— Ὅχι· ἀλλ' ἀντὶ πνευμόνων εἰς τὸ στήθος, ἔχουσι βράγχια (σπάραχνα) εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς. Σηκώσατε τὰ λεγόμενα αὐτία· παρατηρεῖτε εἰς τὸ ὄψάριον τοῦτο μικρὰ καὶ ῥοδόχροα κρόσσια;

— Ναί, ναί.

— Λοιπὸν! αὐτὰ τὰ μικρὰ κρόσσια, εἶναι ὅλοι μικροὶ σωλῆνες διὰ τῶν ὁποίων στραγγίζει τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον καταπίνουσι τὰ ὄψαρια, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα κρατοῦσι τὸν ἀναγκαῖον εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀέρα καθὼς κάμνουσιν οἱ πνεύμονες τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ζῶσιν εἰς τὴν γῆν.

Οὕτως ἐνῶ ὅλοι ἐφλυάρουν, ἡ ἀλειεία ἐξηκολούθει. Μετ' ὀλίγον ἔστυρον τὰ δύκτια καὶ παρετήρουν ἐπάνω εἰς τὴν χλόην ὄψαρια παντός εἶδους, καὶ ἕκαστος ἔλεγε περὶ αὐτῶν ὅτι ἤξευρε.

Ἐδιηγοῦντο λοιπὸν περὶ τοῦ κυπρίνου, ὅτι εἶναι ἐν ἐκ τῶν ὄψαρίων τῶν ὀλιγώτερον ἀγρίων, τὸ ὁποῖον δύναται μάλιστα νὰ ἐξημερωθῆ ἄρκετά.

« Εἰς καιρὸν τοῦ θ'. Καρόλου, εἶπεν ὁ πατήρ, ὑπῆρχεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Λουῆρου ἐν Παρισίους δεξαμενὴ τις, ὅπου οἱ ὑπάρχοντες κυπρίνοι ἔσπευδον νὰ ἔρχωνται εὐθὺς ἀφοῦ τοὺς ἐφώναζον. »

Λέγουσι πρὸς τούτους ὅτι ὁ κυπρίνος εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον ἐγκρατῆς, καὶ τρέφεται κυρίως μὲ χλόην, μὲ κόκκους, καὶ ὅτι τὸν χειμῶνα χώνεται εἰς τὴν λάσπην καὶ μένει ἐκεῖ πολλοὺς μῆνας, προτιμῶν νὰ περάσῃ χωρὶς τροφῆν μᾶλλον, παρὰ νὰ γίνῃ ἐχθρὸς μὲ τὰ λοιπὰ ὄψαρια· ἐνῶ τὸ λαθράκιον ἀπεναντίας, εἶναι κακὸς σύντροφος· κατατρῶγει τὰ ἄλλα ὄψαρια, καὶ εἶναι τόσον λαίμαργον, ὥστε δὲν προτιεχεῖ τί τρώγει· καὶ τόσον, ὥστε ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐν λαθράκιον, ὠρμησε, λέγουσιν, ἐναντίον ἐνὸς ἵππου, ὅστις ἐποτιζέτο εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐδάγκασεν εἰς τοὺς ῥώθυνας, ἐπροτίμησε νὰ συμπῆ ἔξω ἀπὸ τὸν ἵππον οὕτω κρεμασμένον, παρὰ νὰ παραιτήσῃ τὸ νομιζόμενον λάφυρον. (Ἔπεται συνέχεια).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Ὁ μικρὸς ἀλαζών. — 2. Περὶ τοῦ καφέ. — 3. Ἡ Ζουμά, ἡ ἀνακάλυψις τῆς κίννας. — 4. Ἡ ἀλειεία.